li 16
34
(1224)
DE KOTO
juuziin, 19.

Gazar byriiin proletaarinar, negedegtii!

Bur-Mongoliin Ynen

BK(b) Namiin Buriaad Mongoliin Mozkom, BMSSR-iin Tebiin Gyicedkeke Komiteed ba Burprotsoveediin eder byriiin oorgan

ıralcaliin şine zilde rkimeer beledkeke

.bosoroliin kereg, niite bygediigi ujalgata ekin bejelyylke surguuliiin kereg bol socialiis baiguu ı aikabtar jike kariuucalgata salbari men begeed manai byke namiin, soveediin ba bygede emki-aa nen tyryylen aradiin gegeereliin oronuud bol kandaza, surguulinuudiin baiguulaltiigi erkimeer josotoi baina.

nanai Buriaad Mongol respyyblike doror olon ıl bolbosoroliin talaar kangaka keregiin emkidkel-: kolbootiin dunda nélieed geegdengieer jabaza guuliiin barilganuud jike yni udaan byteegdedeg elkede: Bargazanii aimagta nege surguuliin -4 zilde dyyrgeze jadankai, Koriiin, Agiin ba Tyn ta keden zilees naaşa dyyrgegdeedyi surguuliiin i olon baidag baina.

nçelen surguuliiin bairanuudiin zasabari jike saata nki niutaguudaar byri jamarç zasabari kiigeegy ıliiigi ekiledeg baigaasan. Gadna, manai surguu zyilyyd juub gebel, surgagçanar ecoedeze jike deneriin olonkini beledkel ba mergezelge bagatâi udiin kedelmeriiin çanar eşee muu baidalaas aadyi baisaar baina. Yyn deerees manai respyybli ırguulinuudiin "yndesen dutagdal„ eşee usadkag-na.

iliin surguuliiin beledkeliigi erkim sainaar emkid e surguuliiin ziliigi aimag, somon ba kolkooz :ed beleneer ugtaka josotoi şuu.

soveed zasagiin zygees ali olon onco todorkoi d egtesen baina. Namiin kizaariin komiteediin ıol urgaca kuriaalgiin ekilter surguulinuudiigi gyi-bolgoko, surgagçanariigi beledkeke nam soveediin emkinyydiin zygees surguulinuudta eder byriini de tusalka jabadaliigi çangadkaka geze togtooson

Burmoziin komiteed ba aradiin komisaarnariin :spyyblike dotoroo surguuliiin beledkeliigi jabuulga tusagaar togtool gargasan baina. Gadna manai egderiin dugaarta aradiin gegeereliin komisariaadiin çen nek. Mizediin uul kampaanida zoriuulsan biçeg i zaabarinuud zaagdasan baina.

ımag. somonuudiin emkinyyd, aradiin gegeereliin adaas kedee garsan naidalgatan ba ilangajaa aima-ereliin tasaguudiin kedelmeriçediin biçeç sojoliin kedelmeriçediin ariuun ujalga bol ene geseer sur-eledkeliin kampaaniigi bolşoviig josoor emkidkeze, tar kariuucalgata kedelmeride olon niite kolkooznig liigi elsyylen kanduulza, surguuliiin bykii beledke ıii urgaca kuriaalgiin ekilter zaabol dyyrgeke joso-

gol loozon bol surguuliiin neegdekede negeç belen surguuliiin baira, negeç zasagdaagyi paarta, surguu :edte egleenii kaluun kool emkidkeke zeeri beled i negeç şurguuli, negeç komsood baikagyi. Gadna guulinuud surguuliiin ekilkede zaabol nom debter, beke caarsan ba ali bykii keregselyydtei gyiced otoi.

urida manai gegeereliin oronuudiin negen jike ıu baigaab gebel, surguuliiin keregte olon niitiigi, guudiigi kanduulza çadakagyi jabadal jikenkidee bai-a. Menee surguuliiin kedelmeriiin çanariigi ba ali bykii iiligini saizaruulka keregte olon niitiigi kanduulkiin ı kedelmeriigi nam, soveediin emkinyyd ilangajaa in oronuud bolşoviigçolon oroldoko josotoi „Ynen" surguuliiin beledkeliigi emkidkeke kedelmeride ɔa. Tiimiin tula manai byke kedee biçegçediigi ene ide bygedeeree kabaadaza bolşoviig josoor kedel-i urinabdi. Neked kedee biçegçed! surguuliiin beled ıd uçaruulagçadiigi, koro kyrgegçediigi katuu guur eşeryylze, gam kair ygeigeer temecekii tanai naida

bolşoviig kebleliin zorilgo bol ganca ileşeryyleed, ed zogsoko bişe tula, taanar olon niitiigi emkidkeze iigi sainaar beledkeze ekilkiin keregte tusalka joso-ata.

35 onii surguuliiin ziliigi erkimeer ekilkiin telee ıa!

geereliin baiguulalta deere 33 zaluu surgagçanar nemebe

egeereliin talaar kegzen uriaad Mongol ulasta zil ırgagçanariin çadabarida en ba jerenkii erdem na san zaluu surgagçanarii-en gargaza baidag moziin kyym bol odoo kojordo-i kojordoki zilde, 33 za gçanariigi beledkebe. yrgegçediin 19 buriaad ɔs bolno, nom yzeke te-% dyyrgesen ba nom yze riin talaar gekede nileed yyrgesen baina. 33 surag ni kangaltagyi geze too i.

luu surgagçanariin urida asagiin gazar jikeken ɔina.

gçedees kariuugiin yge əker Laandin iigeze kele

o idebkitei suraza sovee n surgagça geze aldar ky leesen bide, ene saikan aldar ne ree kezeede ileryylze çadana.

Oloson tioorijoo derşeleer ba jabuulza, eesedee bide jamaraar kemyyzyylegdesen bide, tiimees koito yjiin kalaa bolko kyykediigi kemyyzyylkebdi surguuliin yndesen dutuugi usadkaza namiin teb komiteediin togtool bodotoor be jelyylke bidenii tyryyçiin ujalga. Odoo yjede gol bolgon baiguu lagdaza baigaa, kolkooziigi bolşo viig bolgoko ba kolkoozniguudii gi çanga çadaltai bolgoko gesen loozon idebkitei kabaa gargan te mecekebdi Namiin şugam narin sakiza uul zorilgoo dyyrgeze çada na. Ulaan surgagçanariigi beled ken baidag moziin pedteeknikyym ulamaaraa mandag! geze dyyrge be. 33 zaluu surgagçanar sojoliin baiguulaltada zesen orobo.

Cog—Nom.

SSSR-iin Tebiin Gyicedkeke Komiteediin togtool

SSSR-iin dotoriin keregiigi erkilke aradiin komisaariigi G. G. Jagoodiigi tomiloko tukai ba SSSR-iin dotoriin keregiigi erkilke aradiin komisaariin orologçodiigi Ja. J. Agraanov ba G. F. Prokoofjev gegçediigi batalaka tukai

1. SSSR-iin dotoriin keregiigi erkilke aradiin komisaariigi nek. G.G. JAGOODA, Genrika Grigoorijeviça gegçiigi tomiloko.

2. SSSR-iin dotoriin keregiigi erkilke aradiin komisaariin nege dugaar orologçiigi nek. AGRAANOV, Jakov Sayloviç ba kojordugaar orologçiigi nek. PROKOOFJEV, Giorgijaa Jivgiinijeviç gegçediigi tomiloko.

SSSR-iin Tebiin Gyicedkeke Komiteediin tyryylegçe M. KALIININ.

SSSR-iin TGK-iin sekretaar A. JINYKIIDZE

Moskvaa, kriimli, 1934 onii ijyyli 10 da.

SSSR-dotoriin keregiigi erkilke aradiin komisariaadaar ba tyynii nutagiin emkinyydeer merdegdeke zemetenii keregiigi karka tukai

SSSR-iin Tebiin Gyicedkeke Komiteediin togtool

Kolbooto SSR iin dotoriin keregiigi erkileke aradiin komisariaadiigi emkidken baiguulkatai kamta, SSSR iin dotoriin keregiigi erkileke aradiin komisariaadaar ba tyynii nutagiin emkinyydeer merdegden egteke zemetenii keregiigi syydiin emkinyydiin zebeer karaza kangakiigi zoriuulan SSSR iin tebiin gyicedkeke komiteediin togtookoni:

I

1. SSSR-iin dotoriin keregiigi erkileke aradiin komisariaadaar ba tyynii nutagiin emkinyydeer merdegdeke ulasta karşa gemyydiin keregyyd bol (kubiskalda eser gyyceke ba ketelberilke zuramda zyrçeke), ene salbarida dooro zalguulan zaagdasan pyynktenyydgyi geer SSSR iin deede syydeer kolboonii respyyblikiin deede syydeer, kizaaruud ba moziin deede syydeer tyynçelen avtonoomito respyyblikenyydiin deedesyydeer karagdan şiidkeberilegdeke josotoi.

Ene keregyydiigi karakiin tula nerelegdesen SSSR iin ba kolboonii respyyblikiin syydiin emkinyydte tuskaita syydiin koleegiigi 2 geşyydbit yryylegçeleigeer emkidkeke.

2. SSSR-iin dotoriin keregiigi erkilke aradiin komisariaad ba tyynii nutagiin emkinyydeer merdegdeke ulas orondo karşa sybegçelge, ulasta korotoi medee damzuulagçad, koroto zoriigoor kyniigi alagçad, tesereige kiigçed gâlaar şataagçad ba bişeç zemetenii (ulasiin gemtenii kuuliiin 6, 8 ba 9 deki zyilyydeer) SSSR iin deedesyydiin ceregiin koleego ba ookryykiin ceregiin tribynaalaar syydlegdeke.

3. Tede emkinyydeer merdegdeke temer ba usan zamuud deere bolson zyilyydiin gemtenii keregiigi SSSR iin deede syydiin zam karagiin ba usanii koleegodo karagdaka temer ba usanii zamiin şugamiin syydyyd kabaadaldaka bolko

4. Tede emkinyydeer merdegdeke begeed deere toologdoson bişe keregyydeni niite zuramaar aradiin syydeer karagdaka.

II

Kolboonii respyyblikenyydiin deede syydiin pleenymiin ba priziidiymyydiin togtooluudta gomodoson ba tyvnçelen SSSR iin deede syydiin koleegiin priigoboor ba şiidkeberinyydte gomodoson kereg yydiigi karakiin telee kolbooto SSSR-iin deede syydiin tyryylegçe ba 2 orlogçodloigoor SSSR-iin deede syydiin kinan karaka koleegiigi emkidkeze, tyynde kolboonii respyyblikiin deede syydiin ba SSSR iin deede syydiin koleegiin kemzeelesen priigobor, togtool, şiidkeberinyydiigi zogsoon boliuulka ba selgyylke keregiigi ezem dyylke.

G. G. JAGOODA

SSSR-iin deede syydiin kinan karaka koleegiini keregyydiigi karakadaa erkebişe SSSR iin prokyroor juu ali tyynii orologçiigi kabaaduulka.

SSSR-iin deede syydiin kinan karakada koleegiin togtooldo gomodogçodni, SSSR-iin deede syydiin tyryylegçe SSSR iin prokyroor, SSSR iin deede syydiin pleenym ba SSSRiin tebiin gyicedkeke komiteediin priziidiymde medyylge oruulka bolno.

III

Ene togtooliin I deki ba II sal barinuudta zaagdasantai kabi jaaraiduulan SSSR iin deede syydiin, kolboonii respyyblikiin deede syydiin ba kizaar mozonuudiin syydiin bolon ceregiin tribynaalinuudiin kedelmeriçediigi çadabaritai nekedeer beyizyylke çukala.

Kolboonii respyyblikiin tebiin gyicedkeke komiteed, kuuli zarşamigi kinaka aradiin komisariaad ba ujalgalka ba deede syydiin tyryylegçedte duradkakani, 5 konogiin kemzeegeer uul togtooliigi delbelen togtoogdon zuramşalan gyicedkeze keregledeke kedelmeriçediigi kizaar moznuudiin deede syydyydte nemeeke.

SSSR—iin deede syydiin tyryylegçede duradkakani, tere bolzoroo togtoogdoson zuramçalan delbelen SSSR iin deede syydiin ba ookrogyydiin ceregiin tribynaaliin kedelmeriçediigi nemeeze gyicedkeke.

SSSRiin Tebiin Gyicedkeke Komiteediin tyryylegçe M I. Kaliinin.

SSSR-iin Tebiin Gyicedkeke Komiteediin sekretaar A. Jenykiidze

1934 onii ijyyli 10 da.

Burtag ebese tyylgede bolşoviig temecel erigdene

193040 ga tarilgiin burtag ebesen tyygdebe

Rispyyblike dotoroo 193040 ga tarilgiin burtag ebese tyygdeke tesebtei baisan aad, gaztarkomiin ijyyliiin 10 nii medeegeer arnikan 97165 ga juu 50,5 proc. gyiced kesen baina.

Azalaar ilgabarilan karabal MTS iin karijaata kolkoozuud 38114 ga, MTS de kabaadakagyi kolkoozuud 54928 ga, emçiin azaltan 3163 ga ba sovkoozuud 420/ga tarilgiin burtag ebese tyyren E-

Bulagadiin aimag bol burtag ebese tyyke tesebee 116 proc. gyiced kebe. Deede Ydiin koto şadariin zoono ba Bargazanii aimaguud bol ene froonto deere buzagaigaar geegdezei

Syyliin 5 konogto 10267,5 ga juu oroi 9,5 proc. nemebe. Bookon, Zakaamin, Kabaan, Tarbagatai, ba Tynkenii aimaguudta jam arç kubilalta garaagyi baina.

Koriiin aimag bol zyyn aimaguudiin tariaa jikeer taridag aimaguudiin tyryyn zergede kabaadaka begeed, odoo zilde 12105 ga tarilgiin burtag ebese tyyke tesebee ene eder 0,0 proc gyicedkeltei baina. Men Agiin aimagiigi karabal men 7510 ga tesebtei aad negeç ga tyygeegyi baina. Bayntiin ba Koito baigaliin aimaguud baga-bagaç bol 3 4 zuun ga arilgaka tesebee negeç kubi gyiced kesen ygei baina.

Tariaanii burtag ebesenii tyylge bol tariaanii urgaca deeşelyylke jabadaliin negen gol çukala zyil men geze, enyynde nam ba zasagiin gazarnuudaarç tuskai togtooluud garg agdasan baina.

Burtag ebesenii tyylgiin kozom dokiin ajuul juub gekede, tariaanii urgaca kooloslozo, urta bolkodoo tyykedee geşkeze gemteeke ba urgaza baisan tariaaniigaa eşiigi tasalalcaza bolno şuu.

Uçar iimees burtag ebesenii tyylgiigi oiriin ederyydte gyicedkeke somonii soveeduud ba kolkooziin pravleeniuundiin menee ederlia jikeken zorilgo men.

G. S.

Respyyblike dotoroo tariaanii burtag ebese tyylgiin ijyyliiin 10-nii medee

Aimaguud	Kamta: tyygdesen gaa	Kamta: gyicedkel % oor	Enyynees seegtereer: MTS-iin Kolkooznuud	Enyynees seegtereer: MTS-iin gazaaki kolkooznuud	Enyynees seegtereer: Emçiin azaltan
Aga . . .	—	—	—	—	—
Alair . .	15915	67,7	4359	10854	402
Bargazan .	550	0,71	—	55	—
Bookon .	8284	70,4	4480	3411	393
Deede Yde	693	7,5	—	693	—
Jaruuna .	1155	37,9	—	107	148
Zakaamin	2037	49,5	—	2030	7
Kabaansk	6805	55,4	2528	4231	46
Kiaagta .	11256	48,0	3401	7777	78
M Şiber .	12230	69,0	12230	—	—
Selenge .	7763	43,2	—	6919	759
Tarbagatai	10784	59,0	4051	5948	317
Tynken .	6340	79,2	3904	2436	—
Kori . .	—	—	—	—	—
E-Bulgad	13898	116	3161	9617	1013
K.Baigal .	—	—	—	—	—
Baunta .	—	—	—	—	—
Kamta	97165	50,5	81314	54928	3163

Çukala zasabari

Manai „B M. Ynen" soninii ene ziliin ijyyli 14 nii 161 dugaariin ekin niuurta tolilogdoson „Byke kolbootiin dotoriin keregiigi erkilke aradiin komisariaadiigi bii bolgoko tukai" geseniigi „erkilke" geze unşaka, Uul togtooliin 1-deki pyynktiin syylşiin merte" komisariaadta" geseniigi komisariaadiigi" geze unşaka, 2 doki pyynktiin a) tasalbariiin syylşiin merte „kangaka" geseniigi „kamagaalka" geze unşaka, b) tasalbarida" (socialiis) niitiin ezemdelgiigi sakika zaagciin keregiigi erkilke (batalalga, salalcalga, ykelge, terelgenyyd) geseniigi b) (socialiis) niitiin ezemdelgiigi sakika c) zaagciin keregiigi erkilke (batalalga, salalcalga, ykelge, terelgenyyd) geze unşaka, 3 daki pyynktiin b) tasalbarida „ik edelmeriçenii deede ypravleeni" geseniigi „kedelmeriçen tariaanii miliiciin deede ypravleeni" geze unşaka „IJ zakirgaan azaliin ypraavleeni' geze şine ta salbari nemegdene. Dursagdasan zasabarinuudiigi zasabarilan unşakiigi, unşagçad olon nekedyydte zakina.

Redaagca.

Mongol aradiin respyyblikiin arban zil

SSSR te baisan Mongol aradiin respyyblikiin elçen said Darizabtai jarildaan

Mongoliin yndesenii kubiskalça nam, tyynçelen zasag ba ulaan ceregiin arban gurban ziliin oigi Mongol aradiin respyyblike mənee edər temdeglen baina. Nəgəə talaas enyyntei kamta Mongoliin azalçan arad niitiin respyyblike baiguulka geze şiidkęsen edər tokiooldol sono. Enyyn deerees yndesenii zasag ba ulaan ceregiin arban gurban ziliin oitoi respyyblikiin baiguulagdasanii arban ziliin oi tokiooldozəi.

Mongoliin kubiskaliin amzaltatai gaar byrideseni bol: SSSR iin kedəlmərięən azaiçad tariaaçanii zygees tedkemze ba tusalamzaar bolson azai. Kerbee SSSR iin azalçadiin zygees aka dyygiin tedkemze tusalmza ygei bəl, Mongoliin arad mənəə əəsədiingəə amzaltailaltiigi iime uuzam yrgeer temdegleze çadakagyi baisamdi gekede bolko. Enyyntei kamta, əəsədiingəə nam zasaguudiin zəb kətəlbərinyyd, tyynçelen arad niitiin zygees keçeeltei tedkemze ba əəsədiingəə kılııı beki sakiuul ygeigeer əəsədiingəə arban gurban ziliin zamiigi əngərgəkə argagyi belee.

Bolbosorongii azaliin baiguulalta mal azaliigi ərgədkəkə ba oronnutagaa kamagaalka keregyydiin deere ərgəgdəseniigi mənəə edər bide temdegleke josotoibdi. Manai ene amzaltanuud bol SSSR iin milioon tooto kedəlmərięən azalçad tariaaçadiin tusalamzaar tuillagdasan baina.

Mongol aradiin respyyblikiin togtosoor, əngərsən 10 ziliin turça dotor, imperialiistanuudiin ilangajaa zyyn zygiinkidiin negentaa bişe, manai dotoriin kubiskalda ecergyy fioodalnuud ba deede zergiin lamanarnuudaar damzuulan mongoliigi tyremgeilen abkiin el deb janziin ermelzelgenyydiigi kiisenii gerçener bide bolno. Syyliin yjede ene erzemlelgenyydte tusagaar sanalaa tabigdaka bolno. Enyyntei kamta aguu jike ojn sain edərlelgəə əngərgəkə zuuraa manai Mongol aradiin respyyblikiin tyyşiin çukala zorilgo, oronnutagaa kamagaalaka, deere ygyylegdesen imperialiistanuudiin alkaca byrideni kurçaar karaka, kezeedeç tedenii uridaas kariuu əkəər belen, baika josotoibdi.

Əəsədiingəə nam ba zasagiin kətəlbəri dorə, oioniite azalçad aradiin keçeeltei zydkemzeer zasagaa bekieer toiruulan keremlen. soveed kolbootiin azalçadta aka dyygiin beki baricaataigaar bide əəsədiingəə oroniigi əşəə jikeer bekizyylze çadakabdi. Jireke ziliin sain edərlelgə deere əşəə jikenyyd amzaltatai oronutagiin tuskai baidaliin bekizeseniigi temdegleke bdi geze bi naidanab, gebe.

Kani nəkəd Mongoltoi sojol bolbosoroliin baricaa

Byke kolbootiin sojol bolbosoroliin gadaadiin „baricaanii bəlgəmiin tyryylegçe nək. A. J. Aroseevtei jarildaan

Manai arad ba Mongol aradiin respyyblikiin arad koorondiin nəkədiin beki barildalgiin ərgədən gynzegiigeer əəsədiingəə tanilcan baika keregte bi bajartaigaar amar çalaka bainab.

Karilcaagi dytelyylke gedeg ygei bol kezee Mongol aradiin respyyblik tukai kelsekede əşəə gyiced bişe gebel manai koorondiin karilcaa bol kemzeegyi nəkəcəlgə, sed kelees gynzegei tula dyteleke tukai kelseke bişe tusalalcaka tukai kelseke bolonobdi

Soveed zasagiin togtookəos urigşa zyyn zygiinkidiigi koloonizaruulka ba məlzəkəgyi negeç gyren baisangyi. Zyyn zygiinkidiin sojol bolbosorol tukai kenç keçeekegyi baisan azai. Zyyn zygiinkidiin sojol bolbosorol tukai Jivroofiin kelen deere keblegdesen nom deb teryyd kediiç olon baibaç, tedeneer bygede zyyn zygiinkidiin baidaliigi karuulka tedii jum, ali tendekinii doroitoliigi yzyylke bolon zyyn zygiin sojol bolbosoroliigi Jivroofiin orondo tododkoko əəsədiingəə çukala deere barimtalan gargasan baina.

Mənəə yjede gancakan SSSR oton bol zyyn zygiinkidiigi koloonizuulka ba məlzəkəgyigi dural kaas yle baran, byke argaarni tuskailan sojol bolbosoroliin tuslamzada kycee tabana.

Mongol bol tuskai ulas bolkoos tedenii sojol bolbosoroliin jabadal tyykete çukala baiguulalta azai. Ene zamdani manai erdem nayyk kezeedeç tusalalsakaar belen baina. Byke kolbootiin sojol bolbosoroliin bəlgəm bol kiliin caanadakı mongoliin sojoliin zaluu intelegenteneer, socialiis nayykiin emkin yydtei bolon erdemiin talaar tusbyri zonoor barildalga kiikiigi bide bajartaigaar ugtakabdi.

Sakiuuliin ceregyyd ştyyrmoviigyydiigi alakaja beledkeze baina

Loondon 11 (TASS). Miynkini „Eeili ielegraf“ koreespondeentiin biçekeni. ştyyrmoviigyyd əəsədiin gəə udadkanuudiigaa alagdasanda jikeer korodozo, Giimuuleeraa, Geeringa ba Giitlera gegçed koro kyrgekeer beledkeze baina. Ene jabadaliigi sakiuuliin otriaadani medee oloor ştyyrmoviiguudiigi alaza kariuucakaar beledkeze baina. Miynkende 10 mingan kavaleeriin ofeceernuudiin paradi gi beçekedee koncerbatiibno ceregiin zygees medegdesen etegeemzetenii kabaadalgagyi baisaniigi koreespondeenteni temdeglene. Suuta general Makeuzen, Sleikeriigi alalgada esergyy təmdegiin paradta bailsakiigi arcaba. „Stalino Şlooniin“ negen deede zergiin kətəlbərilegçiigi kinaltada abasaniigi jikeken gaikalsaan bolno.

Ştyyrmoviigyydiin dunda komuniis namiin kədəlməri kyceteigeer jabana

Loondon, 11 (TASS). Beerlinii „Reitor“ soninii koreespondeentiin medeecekeni kriizisees karaka gancakan arga Germanida soveed kuuli togtooko „Ulaan daiçalkii froon todo“ kədlməriçədiigi emkidkiigi uriza komuniistanuudiin kudasanud oloor tarana. Enyyntei kamta, syyliin yjede ştyyrmoviigyydiin dunda komuniis namiin kədəlməriiin kyceteigeer jabaza baisaniigi koreespondeento zaana,

Верстал Д. ЖАМБАЛОВ. Карректировал Н. ЦЫБЕНОВ. ТИПОГРАФИЯ ИЗДАТЕЛЬСТВА „БУР. ПРАВДА“ Уполномоч. Бурглавлита № 513